

Napomena

Latinski tekst donosim prema izdanju koje je priredio Moriz Haupt, a tiskano je u Leipzigu 1861, str. 214-215: *Catulli Tibulli Propertii Carmina. A Mauricio Hauptio iterum recognita, Lipsiae MDCCCLXI.* U toj verziji treći stih glasi: *et modo te Protei mirantem subdita regno*, dok u jednoj drugoj, da ne kažem novijoj verziji (vidi npr. *Sex. Propertii Elegiarum libri IV*. Edidit Rudolf Hanslik, Leipzig, 1979, str. 18-20) treći stih glasi: *et modo Thesproti mirantem subdita regno*. U prvoj su verziji, očigledno, nejasno mjesto pročitali kao *te Protei*, a u drugoj kao *Thesproti*. Da li je u originalnoj Propercijevoj verziji riječ o morskome bogu Proteju (čije je kraljevstvo, *Protei regnum, more*) ili o kralju Tesprotu (čije je kraljevstvo, *Thesproti regnum*, kampanijski grad Puteoli, između Neapola i Kume) – ne znam, ali u svakom slučaju obje nadopune pristaju u heksametar.

Bilješke

1. Baja — grad u Kampaniji zapadno od Neapola na zapadnoj obali Bajskoga zaljeva; poznata je kao lječilište (topli sumporni izvori) i omiljeno kupalište. U okolini Baje gradili su rimski bogataši svoje ljetnikovce (npr. Licinije Kras, Gaj Marije, Lukul, Cezar, Pompej). Sačuvane su ruševine monumentalnih terma i druge građevine. Baja je bila na glasu kao vrlo raskalašen grad. Ovidije (*Ars amatoria I*, 255) upravo predlaže posjet Baji da bi se doživjele ljubavne pustolovine, a Marcijal pripovijeda (I, 62) o jednoj ženi koja je otišla u Baju kao Penelopa, a vratila se kao Helena.
2. Herkulov žal = obala kod Herkulaneja.
3. kraljevstvo Proteja boga = more.
4. Mizen — sin Eolov, pratičac Enejin; po njemu je prozvan rt i grad u Kampaniji jer je, po priči, on bio ondje zakopan (Vergilije, *Eneida VI*, 162 i d.).
9. Lukrinsko jezero — najunutarnji dio Bajskoga zaljeva.
11. Teutron — rijeka u Kampaniji.
23. Propercije se, očito, ovdje ugledao na homerski opis Hektorova oproštaja od Andromahe koja u *Ilijadi* (VI, 429-430) govori mužu da joj je on sada jedini i sve; da joj je on sada i otac i majka i brat i muž:
 »Ἐκτόπ, ἀτὰρ σύ μοί ἔσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 ἥδε κασίγνητος, σύ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης...«
- U Maretićevu prijevodu:
 »Tako si, Hektore, ti mi i otac i gospođa majka,
 ti si mi brat i mlađahni muž...«
- Tako ovdje i Propercije govori Cintiji da mu je ona sama i dom i otac i majka.

Olja Perić

MARINA BRICKO

(1960 – 2016)

Marina nas je zauvijek napustila tiho i neočekivano u listopadu 2016. godine ostajući do posljednjih dana jednako samozatajna, razborita i hrabra. Hrvatska je klasična filologija ostala bez znanstvenice i nastavnice koja je uvodeći suvremena dostignuća književne i lingvističke teorije uspješno nastavljala tradiciju naše grecistike i uzdigla ju na svjetsku razinu.

Rođena je u Zagrebu prvoga dana 1960. godine. Nakon osnovnoškolskog i gimnaziskog klasičnog obrazovanja završila je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu studij lingvistike i klasične filologije. Na Katedru za grčki jezik i književnost Odsjeka za klasičnu filologiju primljena je kao postdiplomand-pripravnik 1984., 1986. izabrana je za asistenta. Poslijediplomski studij književnosti završila je 1988. godine obranom magistarskoga rada pod naslovom *Pripovjedni aspekt Euripidovih tragedija*. U lipnju 1995. obranila je doktorsku disertaciju pod naslovom *Topika i ironija u helenističkom epigramu*. U srpnju 1997. izabrana je u docenta, te započinje njezina znanstveno-nastavna karijera: 2003. godine postaje izvanrednim profesorom, 2010. redovitim, a 2016. godine redovitim profesorom u trajnom zvanju.

Na Katedri za grčki jezik i književnost Filozofskog fakulteta više od dvadeset pet godina kao jedini je nastavnik držala predavanja i seminare iz grčke književnosti na preddiplomskoj, diplomskoj i postdiplomskoj razini (kolegiji: Grčka književnost arhajskog i klasičnog razdoblja, Grčka književnost helenističkog i carskog razdoblja, Grčka epika, Grčka lirika, Grčka tragedija, Grčka komedija itd.). Sprega između nastavne i znanstvenoistraživačke djelatnosti omogućila joj je uvoditi u nastavni rad suvremenije teme i metode, a njezini radovi postali su studentima pouzdana i neizostavna literatura.

U znanstvenom se radu Marina ponajviše bavila antičkom književnošću helenističkoga i carskoga razdoblja (Kalimah, Teokrit, Lukijan, Filodem), grčkom dramom (Euripid, Menandar), te antičkom retorikom i teorijom književnosti (Demetrije).

Knjiga *Menandar – zagubljeni klasik* bavi se rodonačelnikom tzv. atičke nove komedije, što ga je antička kritika vrlo visoko cijenila, ali do polovice 19. st. od njegovih su komedija bili poznati samo fragmenti. No tada je počeo niz arheoloških na-

laza s Menandrovim ulomcima, na temelju kojih su filolozi do 60-ih godina 20. st. uspjeli, u glavnim crtama, rekonstruirati njegovo komediografsko djelo. Marina je dala znalački prikaz filološke rekonstrukcije Menandrovih tekstova, nadovezujući na to i svoju književnoteorijsku odnosno estetičkokritičku uspostavu menandrovskega "komičkoga stroja". Iščitavala ga je poglavito kao helenističkoga pisca, a ne kao pisca svodenja na aristofanovski uzorak. Dragocjeni su njezini prijevodi Menandrovih komedija: *Mrzovoljnik*, *Samljanka*, *Posrednikova presuda*, *Štit*, *Djevojka ošišane kose* u izdanjima časopisa *Latina&Graeca*.

Ostale knjige: *Marko Valerije Marcijal, Epigrami; Demetrije, O stilu; Lukijan, Djela* prijevodi su s grčkoga odnosno latinskoga jezika. Studije koje su sastavni dijelovi ovih knjiga prijevoda, uz obilni književnopovijesni i književnokritički te pomoćni aparati i popis literature pokazuju u kojoj su mjeri prijevodi antičkoga teksta znanstvena rekonstrukcija i samoga osnovnoga teksta i povijesnoga okvira njegova nastanka. Osim toga Marinini prijevodi dostižu visoku razinu dotjeranosti u odgovarajućem hrvatskom iskazu i u versifikaciji prijevoda.

Na dar nam je ostavila svoju posljednju knjigu *Filodem: Epigrami* kojom nastavlja istraživati helenističku poeziju predstavljajući sačuvani pjesnički opus Ciceronova suvremenika filozofa Filodema iz Gadare. Izdanje je dvojezično, uz grčki izvornik i hrvatski prijevod u metru originala, knjiga sadrži kritički aparat, stvarni komentar i ažurnu bibliografiju. Prevedeni epigrami malene su skladne i duhovite cjeline koje jednako kao i originali osvajaju čitatelja zahvaljujući Marininoj senzibilnosti, vještini i znanju. I ova se knjiga uklapa u njezine dugotrajne i sustavne napore da u Hrvatskoj predstavi književnost helenizma.

Od izdanja treba još istaknuti *Hrvatsko-starogrčki frazeološki rječnik* u izdanju Zavoda za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu u suradnji s D. Salopekom. Takvu rječniku nema prethodnika ni uzora, ni kod nas ni u svijetu, a izrađivati ga je bilo mnogo teže nego slične rječnike živih jezika što je Marina uspješno savladala zahvaljujući svojoj općelingvističkoj naobrazbi i iznimnom poznavanju grčkih tekstova. Jednako je važan njezin doprinos u izdanjima *Leksikon antičkih autora* i *Leksikon antičkih termina* zajedno s D. Novakovićem, D. Salopekom, Z. Šešeljem i D. Škiljanom.

Znanstveni radovi objavljeni u časopisima i zbornicima, među kojima posebno valja istaći *Protoromantična ironija i književnost antičke Grčke, Ima li "epiziranja" u Euriplida?*, *Ironija kao govorni čin, Između Lukilija i Marcijala: Nikarhov skoptički epigram* značajni su doprinosi na području književne teorije i teorije pripovijedanja.

Istraživala je Marina i djela dubrovačkih latinista Kunića i Zamanje u okviru hrvatske i općeuropske latinističke baštine u radovima: *Kunićev skoptički epigram*, zatim *Naknadno upisana Arkadija. Kunić i Zamanja kao prevodioci Teokrita*. Rad o Zamanji Zamanja's *Translation of Hesiod's Epic Works and Days* objavljen je na engleskom jeziku, u Sloveniji, što ga učinilo pristupačnim zanimanjima i provjeri međunarodne stručne javnosti. Interes za djela hrvatskih latinista s jedne, te za život knji-

ževne vrste epigrama ne samo u antici nego i nakon nje dolazi do izražaja i u radu *Otia Antuna Vrančića i tradicija antičkog epigrama*.

Od stručnih radova najvažniji su brojni članci iz grčke književne povijesti, uz leksikografsku obradbu nekih gramatičkih pojmoveva, za *Hrvatsku enciklopediju*; pisani znalački i s odgovorno odmijerenom količinom najvažnijih podataka o obrađivanim sadržajima. Bila je član *Hrvatskog društva klasičnih filologa i Society for the Promotion of Hellenic Studies* iz Londona. Sudjelovala je u projektima *Tropi i figure* (voditeljice Živa Benčić i Dunja Fališevac) *Hrvatski latinizam 15. i 16. stoljeća* (voditelj Vladimir Vratović), *Kontrastivno proučavanje hrvatskoga jezika prema stranim jezicima* (voditeljica Antica Menac).

Premda nam je još mnogo svoga znanja i razmišljanja mogla podariti, Marina je ostavila cijelovit i zaokružen znanstveni opus, koji plijeni ozbiljnošću teoretičara, kritičnošću razumnog intelektualca, ali istovremeno otkriva senzibilitet entuzijasta, zaljubljenika u antički tekst i raznovrsne vidove antičke realnosti. I u svakodnevnom se životu jednako odgovorno i zdušno odnosila prema struci, prema kolegama i prijateljima, prema svojoj obitelji, hrabro je i s osmijehom svladavala teškoće. Ostaju nam zauvijek uspomene na Marinu, na njezinu samozatajnu tankočutnost, na njezinu intelektualnu i duševnu snagu, na smirenost i vedrinu kojom je osvajala.

RADOVI MARINE BRICKO

KNJIGE

Hrvatsko-grčki frazeološki rječnik (Mali frazeološki rječnici, knj.11), Zagreb 1994, 147 str. (zajedno s D. Salopekom)

Leksikon antičkih autora, Zagreb 1996, 614 str. (zajedno s D. Novakovićem, D. Salopekom, Z. Šešeljem i D. Škiljanom)

Marko Valerije Marcijal, *Epigrami*, Zagreb 1998. (uvodna studija, prijevod, komentar, kazala), 391 str.

Demetrije, *O stilu*, Zagreb 1999. (uvodna studija, grčki izvornik i kritički aparat, prijevod, komentar, kazala), 283 str.

Lukijan; *Djela*, Zagreb 2002. (uvodna studija, prijevod, komentar, kazalo), 487 str.
Menadar, zagubljeni klasik, Zagreb 2002, 261 str.

Leksikon antičkih termina, Zagreb 2003, 303 str. (zajedno s D. Novakovićem, D. Salopekom, Z. Šešeljem i D. Škiljanom)

Filodem: *Epigrami, Latina et Graeca*, Zagreb 2015, str. 100 (uvodna studija, kritičko izdanie izvornika, prijevod)

ZNANSTVENI RADOVI

Teorija priповijedanja i teorija drame, "Umjetnost riječi" 32 (1988) br. 4, str. 317-332.
Ima li "epiziranja" u Euripida? u: *Relationes Polenses*. Znanstveni skup "Antički temelji naše suvremenosti", Pula 12-17. X 1986. Referati članova Hrvatskog društva klasičnih filologa. Zagreb 1988, ur. V. Vratović, D. Novaković, Z. Šešelj, str. 9-17.

Menandar, nova komedija i ironija, "Latina et Graeca" 17 (1989) br. 34, str. 7-18.
Benešićev latinski prijevod elegije Grgura iz Nazianza, u: *Dani hvarskog kazališta: Hrvatski humanizam. XVI stoljeće protestantizam i reformacija*, Split 1992, ur. N. Batušić i dr., str. 85-99 (isto u: "Mogućnosti" 39, 1992, 3-4, str. 238-249).
Ironija kao govorni čin, SOL 12 (1991), sv. 1-2, str. 25-38.

Protoromantična ironija i književnost antičke Grčke, u zborniku *Tropi i figure* (ur. Ž. Benčić i D. Fališevac), Zagreb 1995, str. 281-310.

Kunićev skoptički epigram, "Analji zavoda za povjesne znanosti HAZU Dubrovnik" 34 (1996) str. 121-134.

Naknadno upisana Arkadija. Kunić i Zamanja kao prevodioci Teokrita, u: *Hrvatska književna baština* (ur. D. Fališevac, J. Lisac, D. Novaković), Zagreb 2002, str. 575-593.

Zamanja's Translation of Hesiod's Epic Works and Days, u: *Plurilingvizem v Evropi 18. stoljeća* (ur. Fedora Ferluga Petronio), Maribor 2002, str. 271-281.

Otia Antuna Vrančića i tradicija antičkog epigrama, "Latina et Graeca", n. s. (2005), 8, str. 5-13.

"Između Lukilija i Marcijala : Nikarhov skoptički epigram" / *Latina et Graeca* , n.s. 25 (2014), str. 61-75.

PRIJEVODI

Dvadesetsedam Marcijalovih epigrama, "Latina et Graeca" 7 (1979), br. 13, str. 43-53. [ISSN 0350-414X]

Menandar: Mrzovolnjik, "Latina et Graeca" 9 (1981), br. 18, str. 51-73.

Menandar: Samljanka, "Latina et Graeca" 11 (1983), br. 22, str. 79-99.

Menandar: Posrednikova presuda, "Latina et Graeca" 12 (1984), br. 23, str. 77-94.

Menandar: Štit, "Latina et Graeca" 15 (1987), br. 30, str. 63-72.

Menandar: Djevojka ošišane kose, "Latina et Graeca" 15 (1987), br. 30, str. 73-84.

Lukijan: Razgovori hetera, "Latina et Graeca" 16 (1988) br. 32, str. 31-48.

Marcijal: Osma knjiga epigrama, "Latina et Graeca" 17 (1989) br. 33, str. 25-48.

Marcijal: Trinaesta knjiga epigrama. Xenia. "Latina et Graeca" 18 (1990) br. 36, str. 39-54.

Thomas E. Lewis, *Referencija i diseminacija: Althusser po Derridi*, "Republika" 44 (1988) br. 5-6, str. 185-208. [0530-1337]

Peter J. Rabinowitz, *Prije čitanja. Priopovjedne konvencije i politika tumačenja* (po-glavlje "Polazišta"), "Republika" 44 (1988) br. 9-10, str. 268-291.

Barbara Johnson, *Okvir referencije: Poe, Lacan, Derrida u: Suvremena teorija priповijedanja*, Zagreb 1992, ur. V. Biti, str. 217-257. [ISBN 863-430-6593]

Lukijan: *Pohvala muhe*, "Vijenac", 25. prosinca 1993, 1/I, str. 14.

Platon, *Fedar* 269 e 4 - 271 b 6; 275 c 5 - 276 a 9; 276 e 4 - 277 a 5 u: M. Beker, *Kratka povijest antičke retorike*, Zagreb 1997, str. 91-96.

Aristotel, *Retorika* 1416 b 16 - 1417 a 24; 1417 b 12 - 1417 b 20; 1410 b 6 - 1411 a 18 u: M. Beker, *Kratka povijest antičke retorike*, Zagreb 1997, str. 96-102.

Demetrije, *O stilu* 227-235 u: M. Beker, *Kratka povijest antičke retorike*, Zagreb 1997, str. 103-104.

Epikur i epigram: *Stihovi Filodema iz Gadare*, "Vijenac", 27. siječnja 2000, 154/VIII, str. 6-7.

STRUČNI RADOVI

Leksikon. Antički pjesnici (od LAMPRIDIJE do OVIDIJE), "Latina et Graeca" 7 (1980) br. 15, str. 116-123.

Leksikon. Antički dramatičari (od KALIJA do OVIDIJE), "Latina et Graeca" 8 (1980) br. 16, str. 132-138.

Leksikon. Antički prozni pisci (od MELEAGAR do PTOLEMEJ HEN), "Latina et Graeca" 9 (1981) br. 17, str. 98-99.

Leksikon. Antički govornici (od MARCIJE FILIP do VOCIJEN MONTAN), "Latina et Graeca" 10 (1982) br. 19, str. 107-112.

Leksikon. Antički historiografi (od GELASIJE do KLUVIJE RUF), "Latina et Graeca" 11 (1983) br. 21, str. 110-118.

Leksikon. Antički filozofi (od KALICIJE do MUZONIJE), "Latina et Graeca" 12 (1985) br. 24, str. 89-96.

Leksikon. Antički filolozi (od IRENEJ do LUKIL), "Latina et Graeca" 13 (1984) br. 25, str. 101-106.

Leksikon. Antički prirodoznanstvenici (od LEODAMANT do POLEMije), "Latina et Graeca" 14 (1986) br. 27, str. 91-96.

Leksikon. Antički stručni pisci (od GAJ do KSENOKRAT), "Latina et Graeca" 14 (1986) br. 28, str. 108-115.

Leksikon. Metrički pojmovi (od PROZNI RITAM do ZEUGMA), "Latina et Graeca" 15 (1987) br. 29, str. 95-98.

Leksikon. Antički književnoznanstveni pojmovi (od HIMNA do MEGARSKA KOMEDIJA), "Latina et Graeca" 15 (1987) br. 30, str. 89-91.

Leksikon. Terminologija: gramatika i tekstologija (od DATIV do HIPOTAKSA), "Latina et Graeca" 16 (1988) br. 32, str. 51-54.

Redakcija stručnih termina i onomastičke građe te prijevodi grčkih citata u knjizi M. Detienne, J.-P. Vernant, *Lukava inteligencija u starih Grka* (prev. M. Fryda Kaurimski), Zagreb 2000.

Članci za Hrvatsku opću enciklopediju (oko 240 kartica): [ISBN 978-953-6036-29-5] Sv. 1, A-Bd, Zagreb 1999: *Andokid*, str. 236, *Anthologia Graeca*, str. 273, *Antifan*, str. 276, *Antifont*, *Antigon iz Karista*, str. 277, *Antimah iz Kolofona*, str. 285, *Antipatar iz Sidona*, str. 287, *Antonije Diogen*, *Antonin Liberal*, str. 293, *Apolodor iz Atene*, *Apolodor iz Karista*, *Apolodor iz Pergama*, *Apolonije Diskol*, str. 307, *Apolonije Rođanin*, str. 307-308, *Apsin iz Gadare*, str. 313, *Arat*, str. 334, *Argentarije*, str. 343, *Arhestrat*, str. 359, *Arhilog*, str. 360, *Aron*, str. 369, *Aristarh sa Samotrake*, *Aristeja*, *Aristenet*, str. 370, *Aristid iz Mileta*, *Aristid*, *Publij Elije*, *Aristobul*, str. 371, *Aristofan*, str. 371-372, *Aristofan iz Bizantija*, str. 372, *Arktin*, str. 380, *Artemidor*, str. 398, *Asklepijad*, str. 409, *Atenej*, str. 429-430, *Aticizam*, str. 430, *Azijanizam*, str. 513, *Babrije*, str. 527.; Sv. 2, Be-Da, Zagreb 2000: *Bion*, str. 135; Sv. 3, Da-Fo, Zagreb 2001: *Delta*, str. 71, *Demetrijie iz Magnezije*, str. 75, *Dijereza*, str. 133, *Diogenijan*, str. 146, *Dionizije Tračanin*, str. 149-150, *Donat*, 216, *Elacija*, str. 400. *Elativ*, str. 401, *Emendacija*, str. 447, *Epenteza*, str. 482, *Epiharmo*, str. 484, *Epikrat iz Ambrakije*, str. 484, *Epimenid*, str. 485-6, *Epsilon*, str. 489, *Erina*, str. 497, *Eshil*, str. 505, *Eshin*, str. 505, *Eta*, str. 517, *Eubej*, str. 533, *Eubul*, str. 534, *Euen*, str. 534, *Euforion*, str. 534, *Eugamon*, str. 535, *Eumel*, str. 538, *Eupolid*, str. 539, *Euripid*, str. 539-540, *Ezop*, str. 566, *Faličke pjesme*, str. 576, *Fanoklo*, str. 581, *Ferekid Atenjanin*, str. 606, *Ferekid sa Sira*, str. 606, *Ferekrat*, str. 606, *Ferekratej*, str. 606, *Fi*, str. 620, *Filemon*, str. 631, *Fileta*, str. 631, *Filoklo*, str. 642, *Filoksen*, str. 642, *Flegont*, str. 678, *Flijaci*, str. 680, *Fokilid*, str. 691. Sv. 4, Fr-Ht, Zagreb 2002: *Frinih* (trag.), str. 56, *Frinih* (kom.), str. 56, *Gama*, str. 105, *Gerund* (*Gerundij*), str. 175, *Gerundiv*, str. 175, *Glosa*, str. 234, *Glosarij*, str. 234, *Gradus ad Parnassum*, str. 307, *Gravis*, str. 328, *Grecizam*, str. 350, *Helenist*, str. 506, *Hi*, str. 551, *Higin*, *Gaj Julije*, str. 561, *Higin*, str. 561.; Sv. 5, Hu-Km, Zagreb 2003: *Ibik*, str. 29-30, *iktus* 1., str. 47, *Ilijada*, str. 49-50, *indeclinabilia*, str. 72, *ipsilon*, str. 151, *itacizam*, str. 203, *Izokrat*, str. 239, *Jamblih*, str. 280, *Jambul*, str. 281, *Kalhant*, str. 444, *Kalimah*, str. 447, *Kalin*, str. 447, *kapa* (*kappa*), str. 498, *klasična filologija*, str. 696, *klasični jezici*, str. 696.; Sv. 6, Kn-Mak, Zagreb 2004: *koine*, str. 27, *koppa*, str. 135, *Korina iz Tanagre*, str. 158, *Kratet iz Mala*, str. 235, *Kratin*, str. 236, *Krinagora*, str. 258, *Križman*, *Mate*, str. 278, *ksenije*, str. 312, *Ksenofont*, str. 313, *Ksenofont iz Efeza*, str. 313, *ksi*, str. 314, *Ktezija*, str. 314, *Kvint Smirnjanin*, str. 382, *lambda*, str. 411, *Leonida iz Tarenta*, str. 512, *Libanije*, str. 543, *Likofron*, str. 570, *Lizija*, str. 612, *Longin*, str. 636, *Longo*, str. 636.; Sv. 7, Mal-Nj, Zagreb 2005: *Meleagar*, str. 212, *Menandar*, str. 220-221, *Mesomed*, str. 246, *Mimnermo*, str. 331, *Mirtida*, str. 352, *mitografi*, str. 365, *molos*, str. 414, *Mosho*, str. 471, *Musić*, *August*, str. 529, *Muzej*, str. 536, *ni*, str. 664, *Nikandar*, str. 692, *Non*, str. 732, *No-nije Marcel*, str. 732, *nova komedija*, str. 765.; Sv. 8, O-Pre, Zagreb 2006: *Odisaja*, str. 40, *oksitona*, str. 65, *omega* 1., str. 86, *omikron*, str. 86, *Onomakrit*, str.

91, *Opijan*, str. 104, *orfička književnost*, str. 129, *paroksitona*, str. 299, *Planud*, *Maksim*, str. 508, *Platon* (doprinos jezikoslovju), str. 514, *poluvokal* 1., str. 624.; Sv. 9, Pri-Sk, Zagreb 2007: *Priscijan*, str. 23, *psi*, str. 77, *Rac*, *Koloman*, str. 133, *ro ili rho*, str. 378, *Salmasius*, *Claudius*, str. 548, *Schwyzer*, *Eduard*, str. 650, *Senc*, *Stjepan*, str. 686, *sigma* 1., str. 738, *sinalefa*, str. 762, *sinereza*, str. 765, *sinkopa* 1., str. 769, *Sironić*, *Milivoj* str. 782.; Sv. 10, Sl-To, Zagreb 2008: *Suda*, str. 320; *Šešelj*, *Zlatko*, str. 460; *tau*, str. 651; *theta*, str. 730; *Tiron*, *Marko Tulije*, str. 763.; Sv. 11, Tr-Ž, Zagreb 2009: *Vratović*, *Vladimir*; *Wissowa*, *Georg Otto August*; *Zenodot*; *zeta*; *zeugma*

RECENZIJE, OSVRTI I PRIKAZI

Džonatan Kaler / Jonathan Culler/: *Sosir - osnivač moderne lingvistike*, Beograd 1980, "Suvremena lingvistika" 23/24 (1982-83), str. 66-68.
Fenomen ironije. D. J. Enright: *The Alluring Problem*, "Umjetnost riječi" 33 (1989) br 4, str. 313-318.
B. Frost: Exits and Entrances in Menander, "Latina et Graeca" 17 (1989) br. 33, str. 90-93.
Koherentnost teksta i relevantnost diskurza, SOL 4 (1989) br. 9, str. 93-97.